

Asia: VN/14961/2024

Lausuntopyyntö keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta (KAISU3)

Toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi

Avovastaus

Kuten keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman (KAISU 3) tausta-aineistossa kuvataan, on Suomen taakanjakosektori nykyisellä velvoitekaudella, vuosina 2021-2025, alittamassa päästövelvoitteensa ja myös onnistunut kerryttämään ylijäämää. Tämä on pääosin johdonmukaisen politiikan tulosta ja merkittävä onnistuminen suomalaisessa ilmastopolitiikassa.

Taakanjakosektorin tulevaan päästökehitykseen ja hyväksytyjen tavoitteiden saavuttamiseen liittyy kuitenkin huomattavia epävarmuuksia ja epävarmuuden lähteitä on useita. Nykytoimien skenaario vuodelle 2030 osoittaa 18,9 miljoonan tonnin päästötason, kun EU-velvoite edellyttää 17,1 miljoonan tonnin tasoa. Vaikka joustomekanismit ja aiempien vuosien ylijäämä auttavat kuilun paikkaamisessa, pidämme tärkeänä, että suunnitelmassa varaudutaan myös epävarmuuksiin ja mahdollisiin negatiivisiin yllätyksiin.

Vielä huolestuttavampaa on, että vuoden 2035 ennakoidut päästöt taakanjakosektorilla ovat suuremmat kuin edellisessä suunnitelmassa, mikä näyttää, että uusien päästövähennystoimien suunnittelussa ei ole pystytty etenemään suunnitelman mukaan. Koska ilmastonmuutos kuitenkin etenee ja päästövähennysten tekeminen muuttuu koko ajan tarpeellisemmaksi, on riskinä, että vaihteleva poliittinen ohjaus heikentää luottamusta politiikan johdonmukaisuuteen ja vaikeuttaa koko ilmastotavoitteen kannalta keskeisten investointien suunnittelua.

Lisäongelman asiaan tuo maankäyttösektorin muuttuminen viime vuosien aikana nielusta päästölähteeksi, ja mahdollinen maankäyttösektorin alijäämän päätyminen taakanjakosektorin kannettavaksi.

Tästä huolimatta, Climate Leadership Coalition näkee, että Suomella on merkittävät mahdollisuudet, myös taakanjako sektorin osalta, kansainvälisesti kiinnostavien ratkaisujen tekemiseen, niiden viemiseen sekä myös kotimaisten päästöjen vähentämiseen. Tämä edellyttää kuitenkin suunnitelmallista ja ennakoitavaa ilmastopolitiikkaa.

Mielestämme näiden riskien edellyttämään varautumiseen tarvittavien toimenpiteiden valmistelun aloittamisesta olisikin syytä linjata Kaisu 3:n puitteissa. Toimenpiteiden tulisi lähtökohtaisesti olla markkinapohjaisia ja ne tulisi mielestämme rakentaa siten, että ne vahvistavat edellytyksiä luoda uutta vähähiilistä liiketoimintaa ja auttavat, hallitusohjelman mukaisesti, kasvattamaan hiilikädenjälkeä. Samalla ne johdonmukaisesti palvelevat valmistautumista tiukkeneviin, vuoden 2030 jälkeisiin, päästövähennyksiin, tukevat investointeja ja ylläpitävät Suomen mainetta investointimyrönteisenä toimintaympäristönä.

Liikenne

Avovastaus

-

Maatalous

Avovastaus

-

Rakennusten erillislämmitys

Avovastaus

-

Työkoneet

Avovastaus

-

Jätehuolto

Avovastaus

-

F-kaasut

Avovastaus

-

Teollisuus ja muut päästöt

Avovastaus

-

Kuntien ja alueiden ilmastotyö

Avovastaus

-

Kulutuksen hiilijalanjälki

Avovastaus

-

Julkiset hankinnat

Avovastaus

-

Muut poikkisektorit

Avovastaus

-

Suunnitelman ympäristö-, talous- ja sosiaaliset vaikutukset

Avovastaus

-

Muita huomioita

Avovastaus

-

